

Figyelmes gondoskodást a munkásokról

AZ UTCÁN, villamoson, gyárban és irodában kiáltanak felénk a plakátok, feliratok: Baleset ellen védekezz! A Szegedi Kéziszerszámáruháznál csiszoló termében az egyik porlepte plakáton fehér bot, s rajta keresztbe a felirat: »Ettől véd meg a szemüveg!« A harminc csiszoló munkás közül mégis csak egy használt védőszemüveget szerdán délelőtt. Por lepte be a plakátot, s mintha ez a por ülné meg az emberi óvatosságot is ebben a gyárban. Legtöbbször csak akkor eszmél a munkás és a munkavezető, amikor már megtörtént a baj. Igen, a baj, amiről legtöbbször csak az üzemben belül tudnak, s a város, az ország nem kap róla tájékoztatást.

Szegeden történt, s mégis egy pesti folyóirat adott hírt róla: »A szegedi faipari üzemek egyikében tragikus kimenetelű baleset történt. Az üzem nevét nem közölték, s mint utólag megtudtuk a Falemezgyárban egy csőről ütött halálos sebet az egyik munkáson. Az ember megborad, ha baleset elleni védekezésre felhívó plakátok illusztrációját látja. Ennél is rosszabb érzés fut át rajtuk, ha megtörtént balesetről, s a legsúlyosabból, halálesetről hallunk. Rögtön felteszi az ember önmagának a kérdést — miért kellett meghalnia? A Falemezgyárban is, mint rendszerint az ehhez hasonló eseteknél a védő felszerelés nem használatából, a védekezés elmulasztásából eredt a baj.

SAJNOS sok szegedi üzemben a munkások gyakran nem tudják milyen fontosak a védőfelszerelések. Balesetelhárító oktatásokat többnyire tartanak az új munkásoknak. Ahol megtartják azonban, ott is igen sokszor csak formális ez az oktatás. Valahogy így zajlik le ezek az »oktatások«: »Szaktársak tartásuk nyitva mindig a szemüket, nehogy

valami balesetet csináljanak«. Sokkal felelősségteljabban, jobban kell nevelni a munkásokat, főleg a tapasztalatlanokat a védőfelszerelések használatára. Ha nem ismerik a védekezés módját és jelentőségét nem is használják a munkavédelmi eszközöket. Több helyen, ha használnák is nem tudják, mert eléggé rosszaz. Ha elromlik a gép szerelőért siet a munkás, intézkedik a művezető, s máris hozzáfognak a gép javításához, mert az nem állhat, hisz a tervteljesítés kerül veszélybe. Mi történik, ha elromlik valamely munkavédelmi eszköz, felszerelés? Ezek megjavítása senkinek sem sürgős. Nemritkán hónapok telnek el, míg megjavítják. A baleset veszélye pedig így ott lebeg a munkás gépe körül, a dolgozók feje felett. Ezt tudja a munkás is, de úgy gondolja jobban ügyeljen. Ezután pedig elég egy pillanatnyi megelégedés és bebizonyosodás, hogy sokszor a jóvátehetetlen baj.

Nagyon fontos, hogy minden szegedi üzem vezetője, megntanulja, megszívlelje, hogy a mi életünkben, a mi gyárjainkban a munkavédelem nem egy kérdés a sok közül, amely valahol következik a többi mögött, hanem a legelső. A dolgozókra való gondoskodás vállalataink alaptörvénye már hosszú évek óta. Ennek az alaptörvénynek megtartása kötelező minden vezető részére. E felett kell örökölnie a szakszervezeteknek is. Követeljük meg, hogy a szociális és munkavédelmi rendszereket munkavédelmi rendszerbe illessék be.

A SZEGEDI ÜZEMEK jó hírnevét nem egyedül csak a jó minőségű szalám, paprika, a kender és a lenár, hanem azok a szép eredmények is adják, amelyeket évek során a munkavédelemben elértünk. Ezen a hírnevet ejtett csorbát az elmúlt napokban a Falemezgyárban történt baleset.

Nemcsak egyszerűen csorba ez a jó hírnev, hanem egy ember halála, egy jóvátehetetlen baj, egy család tragédiája, óriási fájdalma.

Ha hiba van a termelésben, ha selejtes áru kerül ki egyik, vagy másik gyárból azt előbb-utóbb helyre lehet hozni, jóvá lehet tenni. De egy ember életét visszahozni nem lehet. Ezért, ha kell a mulasztásokat elkövetőket vonják szigorúan felelősségre. Ezzel ugyan nem tudjuk jót tenni a mulasztások következményét, de intő példa lehet, amellyel megelőzhetünk újabb figyelmen kívül hagyásokat, mulasztást.

Az elmúlt tizenkét év alatt üzemünkben egyre biztonságosabb körülmények közt folyt a munka; egyre tökéletesebben érvényesült az emberről való gondoskodás elve. Rendeletek, kollektív szerződések írták és írják elő azokat az intézkedéseket, amelyeket a dolgozók egészségvédelmére, munkájuk megkönnyítésére alkalmazni kell. Sajnos az ideai kollektív szerződések kidolgozása és megkötése még sehogyan sem áll. Huzavona uralkodik a vállalatoktól a minisztériumokig, bár a munkások igénylik, elvárják, hogy a múlt esztendőkhöz hasonlóan szerződésbe is rögzítsék kölcsönös kötelezéseiket a vállalatok vezetőivel.

MINDEN ÜZEMEN, munkahelyen vegyék körül nagy gondot, figyelmességgel a munkásokat, tanulmányozzák munkalehetőségeiket, s azok megjavításának módjait. Ne fordulhasson elő ilyen tragikus végű baleset, mint a falemezgyári. Sok és hasznos intézkedés, beruházás, építkezés történt a dolgozók egészségvédelmének fokozására, munka- és életbiztonságuk erősítésére. Ragadjunk meg minden lehetőséget ezek tovább fejlesztésére. Honosodjon meg végérvényesen Szegeden a nagyfokú, figyelmes gondoskodás az emberekről, a munkásokról.

Ötletes újítás

A Textilművekben két munkás újítása alapján elkészítették az automata fedőléctisztító gépet. Az új gép megkönnyíti a munkafolyamatot és megszünteti a fedőléc-tisztítással foglalkozó munkások egészségére ártalmas poros levegőt, mert igen ötletesen egy szívóberendezést is beleépítettek a tisztító szerkezetbe.

Csökkentek a szabadpiaci árak

A begyűjtés megszüntetése óta az őstermelői piaci felhozatal nagymértékben növekedett Szegeden is. A nagyarányú felhozatal kedvezően befolyásolja az árak kialakulását, amely számos árucikknek megmutatkozik. A szabadpiaci árak — néhány cikk kivételével — csökkentek a múlt esztendő első negyedéhez viszonyítva. Így például az étkezési szalonna ára 45 forintról 35 forintra, az élő baromfié 24 forintról 18—20 forintra, a tojásé 1,40 forintról 1,10 forintra, a rizsé 40 forintról 21 forintra, a sárgarépaé 2,50 forintról 1,40 forintra csökkent.

Megalakul az Eszperantó Tanács Csongrád megyei bizottsága

A Szegedi Béke Eszperantó Szakkör csütörtöki összejövetelén, az Építők Művelődési Otthonában nagyszámú hallgatóság előtt, Márton Lajos, az Országos Eszperantó Tanács főtitkára ismertette a magyarországi eszperantó-mozgalom jelenlegi helyzetét. Előadásában rámutatott, hogy a szakkörök egyre növekvő száma miatt Csongrád megyében is szükségessé vált az Országos Eszperantó Tanács megyei bizottságának megalakítása. A szegedi előadáson részt vett a kistéleki gimnázium eszperantó-szakköre is húsz fővel, Pell László tanár vezetésével.

A Ruhagyár dolgozói szovjet harcosokkal közösen ünnepelnek május elsején

Mikor a városunkban tartózkodó szovjet harcosok küldöttsége a Ruhagyár dolgozóit meghívásának eleget téve először látogatta meg az üzemet, mindkét részlől elhangzott az a kívánság, hogy a jövőben minél gyakrabban szeretnének baráti találkozókat rendezni. A közös óhajhoz híven e hónap 28-án a ruhagyári dolgozók viszonzóztak a látogatást. Az üzem kultúrscsoportja már készül műsorával a szovjet harcosok szórakoztatására. A sakkozók és a sportcsapatok is sorompóba álltak, hogy összemérjék erejüket, ügyességüket. Ezzel azonban korántsem zárul le a szívélyes találkozások sorozata. Május elsején, a munkásokkal közösen ünnepelnek a ruhagyári dolgozók a szovjet katonákkal, s arról is gondoskodnak, hogy a meghívott kedves vendégek jól érezzék magukat. Ezen a szép és nagy ünnepen ezzel is ápolják a proletár internacionalizmus örök eszméjét, s a magyar és szovjet nép közötti, szétválasztatlan barátságát.

Játék- és seprűgyár?

Májusban ötletes játékok gyártását kezdik meg a szegedi seprűüzemben

Május hónaptól kezdődően ismét bővül a Szegedi Seprűgyár profílija. Mivel egyrészt a külföldi vevők, másrészt a magyar szülők egyre ötletesebb és szebb kivitelezésű játékokat szeretnének vásárolni, a Seprűgyár komoly megrendeléseket kapott új típusú játékok gyártására. Az új, ötletes játékok között szerepel egy 424-es típusú mozdony, szerelvényekkel, ezenkívül csatahajó, torpedódózó hajó és hinta. Az itt gyártott játékok nagyobb része külföldi megrendelésre készül hulladékanyagból.

A tekintélyes megrendelések kielégítése érdekében a Seprűgyárban egy külön részleget rendeznek be já-

tékgyártásra és egyes gépek célszerű átalakítása után májusban megkezdik a játékok szalagszerű készítését. Ötezer mozdony és szerelvény, 4 ezer torpedódózó hajó és 5 ezer hinta már szerepel a megrendelések között. A seprűgyárak azonban, a nagy érdeklődésre való tekintettel, nem elégszenek meg az eddigi rendelésekkel, s ezért újabb célszerű játékok gyártását tervezik.

Ez a kis szegedi üzem világhírű seprűjével már sokat lendített a magyar ipar hírnevét, s most a játékgyártás során is meg akarja szerezni azt az elismerést, amit eddig seprűvel kiérdemelt.

Perlon, vagy pamut?

Érdekes kísérletek folynak a Szegedi Kenderfonógyárban, hogy a gyengébb minőségű kenderből előállított készítmények erősségét és tartósságát fokozhassák. A közelmúltban már hírt adtunk a kendernek a perlonnal történt „házasságáról”. A perlon jelenlegi drágasága és egy-két kedvezőtlen anyagi tulajdonsága más megoldás keresését teszi szükségessé. Ezért újabb a műszaki osztály dolgozói a pamut- és a kender „összeházasítására” gondoltak és ez irányban folytatják kísérleteiket.

Nagyszabású dalosünnepélyt rendeznek SZEGEDEN

Az ellenforradalom szele megzavarta az ország zenei életét és annak továbbfejlesztését megakasztotta. A zenei mozgalom feléledése és a kórusélet fellendítése céljából a Népművészeti Intézet Szeged város népművelési osztályával közösen június 16-ára Szegeden nagyszabású dalosünnepélyt tervez.

A szegedi ének- és zenekarok karnagyaiból alakult művészi- és az együttesek megbízottjaiból alakult szervező bizottság már megkezdte a dalosünnepély előkészítő munkáját. A bizottság tervet készített az ünnepély lebonyolítására.

A dalosünnepélyt egybekötik a részvevő vidéki kórusok részére városismertető sétautazással. Az énekkultúra hagyományainak emlékeiből kiállítást rendeznek. A Rádió felvételeket készít a közreműködő kórusok számaiból. A Híradó- és Dokumentum Filmgyár is felvételeket készít. A részvevő együttesek emléktárgyakat kapnak, és egyes régi dalosok kitüntetésben részesülnek. A dalosünnepélyt megelőző napon a szegedi iskolák »Üttörő« kórusai a Bartók Béla téren térvátohangversenyt adnak. Ugyanaznap este szimfónikus-, fúvószenekarok és szolisták közreműködésével »Muzsikáló nyári est« lesz a Széchenyi téren.

A felsoroltak az elkészített tervnek csak töredékei. Ezen kívül a szervező bizottság még sok érdekes és kü-

lönösen szegedi jellegű program összeállításával gondoskodik a dolgozók szórakoztatásáról.

Szeged kulturális életében jelentős esemény lesz ez a hatalmas dalosmozgulás. Az az elgondolás vezette a szervező bizottságot, hogy ezzel a megmozdulással előbbre vigyük a szocialista dalok kultúra ügyét.

Hisszük, hogy a dalosünnepély hathatósan segít a munkásdalosok és zenészeket a kitűzött cél elérésében. Az énekkarok örömmel fogadták a dalosmozgalmat és változatos műsorral, lelkesen készülnek a részvételre, hogy újabb élménnyel legyenek gazdagabbak és újabb sikereket könyvelhessenek el.

Az ünnepély részletes programját és helyét annak idején ismertetni fogjuk.

Bakos Béla

Kalászol a rozs

A Délalföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet kiskundorozmái kísérleti telepén már kalászol a nagyüzemi vetésforgóba állított rozs. A szegedi járás homokvidékeinek gazdálkodói nem emlékeznek ilyen korai kalászra és sok látogatója, csodálójuk akad a szépen fejlődő tizenkétholdas rozsvetésnek.

Antal József, a kísérleti intézet kutatója elmondta, hogy a korai kalászás egy sikerre vezetett agrotechnikai eljárás eredménye: háromszakaszos vetésforgóban az első évben zöldtakarmányt, a másodikban kukoricát vagy burgonyát, a harmadikban rozst termeltek. A magot szeptember második felének elején tették földbe, s ami a legfontosabb, jól tömörített, fogsolt homoktalajba. Így érték el, hogy a rozs most egy méternél magasabb, erőteljes, üdezőlő színű és a kalászásból ítélve rendkívül bő, 12 mázsán felüli rekordtermést ígér.

Kiállítást rendeznek az októberi ellenforradalom dokumentumaiból

Legújabbkori történeti gyűjtemény címmel rövidesen új múzeum nyitja meg kapuit a fővárosban, V. József nádor tér 7. szám alatt. Az új múzeum feladata 1867-től napjainkig a magyar haladói és forradalmi mozgalmak dokumentumainak felkutatása, összegyűjtése és bemutatása.

A múzeum első kiállítását

»ellenforradalmi kísérlet népi demokráciánk megdöntésére« címmel a tervek szerint május közepén mutatja be 10 teremben. A kiállítás fényképeket, eredeti írásos dokumentumokat és más tárgyi bizonyítékokat tár a látogatók elé az októberi magyarországi ellenforradalmi eseményekről.

SEGÍTSÜNK EGYMÁSON

Muhel lakatosnak mégis lesz összkomfortos lakása — Notórius csendháborítók — Hogyan fért bele két liter sör egy másfél literes üvegbe Ásotthalmán?

Országos viszonylatban talán Szeged volt az első város, ahol a többkapus bérházak egy-egy nélkülözhető kapualját lakásokká alakították át. Az Április 4 útja 23. szám alatti ház kapualja is kiválóan alkalmas lakás céljára, annál is inkább, mivel három bérház fekszik egymás mellett — három bejáratral. A szobanforgó 23-as számú ház egy kis sötét szobájában lakó Muhel Imre élt az ötlettel, hogy így nyerjen egy szobakonyhás, összkomfortos lakást. Az Ingatlankezelő Helyeselt. A város- és község-gazdálkodási osztály pedig azonnal felkarolta az ötletet, s a kivitelezéshez elkészítette a tervet is, amely szerint 35 ezer forintból egy összkomfortos lakással, s egy nagyon szép simára kikövezett és rendbehozott udvarral több lehetne Szegeden. Csupán a 23-as számú ház lakói tízméterrel távolabbról — ám a mostani helyett százszor simább úton! — közelíthetnék meg a fennmaradó két kapubejáratot, akár az Április 4 útjáról! — illetve a Bathyány utcára.

De mit tesz az emberi önzés — mert elfogadható komoly indokuk nincs —, mivel Muhel lakatos és nem más kapná meg a kapualjából lett összkomfortos lakást, az őt lakó tiltakozik az átalakítás ellen. Egyenemelyik már — bár jogilag az Ingatlankezelő a döntés és döntősen is már végre! — adná is beleegyezését az átalakításhoz, csak a többiek jóindulata kell még, az hiányzik az erkölcsileg is megalapozandó kivitelezéshez. Reméljük, ez sem késik sokáig.

A Délmagyarországon tavaly már szerepelt a Vadász utcai lakók jogos panasza a Hódmezővásárhelyi Ütfeintartó Vállalat ellen, amiért késő este és kora hajnalban órákig dübörgötte nagyhangú traktorát az utcán. Most ismét dübörgött, mégpedig az öröndetes gyarapodás folytán — egyidőben két traktorral. Nem is beszélve arról, hogy éjnek idején, a különböző szerszámokat és egyéb nagy zuhogást csapó felszereléseket csak úgy hajigálják a teherkocsikra. A Vadász utcai lakók ugyan könyörgöttek már a környéken élő dübörgőtől, de azok bizonyezideig hajthatatlanok maradtak. Sőt a tavalyi dél-magyarországi cikkkel büszkélkednek is, mint valami bíráhatatlan félistenek.

Ha a nemes cselekedetű Ütfeintartó Vállalat telepén nekünk idején okvetlen a belvárosba kellett helyezni, ak-

kor most kelljen késő este és kora hajnalban elhallgattatni a dübörgéseket, ha másként nem megy, akkor a rend őreinek szigorú figyelemztetésével.

Húsvét vasárnap egyik vevő sört kért és vásárolt az ásotthalmi italboltban. A kiszolgáló több korszónyi sört öntött bele a vevő által vitt másfél literes sörös-üvegbe, amelybe köztudomásúan három félliter, három korszó sör fér. Ennek a mennyiségnek az ára „testvérek közt” is hét forint ötven fillérbe kerül, a negyedik osztályú községitálbolt pedig a hétötvenhez 30 fillér söntésárat számíthat. Hogy milyen csúres-csavars beiktatásával fért a másfél literes üvegbe négy korszónyi, tehát két liter sör, az egyelőre titok. Az viszont nem titok, hogy az Ördög nevű italboltos kerek tíz forintot számított fel a másfél liter „folyékony kenyérért”.

Ha ez így megy tovább, félt, hogy a jövőben egy-két liternyi sört még beleszorít Ördög a másfél literes üvegbe. Ezzel a ténykedéssel bizonyára megdönti a fizikailag

telenség fogalmát, sőt mi több, a vásárlók iránta tanúsított bizalmát is.

Éljen a munkásság, a dolgozó parasztság és néphez hű értelmiség szövetsége!

44s MSZMP május 1-i jelszávaiból)